

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelent vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árák: Évesre 12 kor., fél évesre 6 kor.,
negyed évesre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Feladvány szerkesztő:
ORLAT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. szám. — Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számíttatnak;
többes évi hirdetésnél kedvezmény. — Nyiteltér sora 30 fillér.

Az eltitkolt válság.

A kiegyezés rejtelméből. — Szerényi Széll Kálmánról.

(—y) A politikában csend van — jelentik a kormány lapjai. És látszólag tényleg nem történik semmi. A nyár mindent faková éget és felperzseli a politika máskor dusan viruló mezejét. De akiknek megadatott, hogy ne a koalíció sajtóján át szemléljék a politikai események hullámlását, tudják, hogy ez a csend hamis, hogy mesterséges erők zsibbasztják meg az élet lüktetését. A szenirozás valóban kitűnő, Kossuth köszvényét gyógyíttatja, Apponyi Eberhardon üdül, Wekerle pedig Dmoson gazdálkodik. Mindenki pihen a nagy nemzeti munka után, csak a darabontok, az ország megrontói mozgolódnak és felhasználva a jó alkalmat igyekeznek a kormányt megbuktatni. Pihenő miniszterek, bágyadt politika, darabontmese; oly jó az általánok. Aludj te is jó magyar nép. Aludj te is, mert ha éber volnál, ha nem ringatna el a koalíciós dajkanóta, rettentő dolgoknak jönnél a nyomára. Azt látnád, hogy ez a nagy csend, a pihenő miniszterek, a lotó-futó darabontok egy ügyes rendező színpadi munkája, amelylyel csak elakarják fedni az igazságot, elakarják rejtteni a válságot, ami a kulisszák mögött dühöng és elsöpréssel fenyegeti a kormányt.

Ennek a kormánynak életét már párszor érintette a bukás szele. Ha eddig buktak volna, a fent elvesztett ke-

gyet pótolta volna a lent megszerzett népszerűség, de most felfelé bukának és egy ország népének a szeretetét áldozzák fel a hitvány bársonyszékért. A koalíció most zsákutcába került, ahonnan nincs többé visszatérés. A saját tehetetlenségük sodorta őket ide s az a drága kis akta, amely ennek a tehetetlenségnek írásbeli bizonyítéka: a paktum.

A paktumnak van egy pontja, amely a kiegyezésről szól. Ez a pont megfogja a kormányt, hogy a kiegyezést okvetlenül tüsse nyelbe. Önálló vámterület vagy örök gazdasági rabzsolgaság — azaz a paktum nem törődik. A kormánynak egy kötelessége van: kiegyezni. Kiegyezni vagy menni. A kormány tehát hasztalan foglalt volna el bármilyen hasznos álláspontot, azt nem érvényesíthette volna, mert a paktum teljesen kiszolgáltatta azt osztrák kormánynak. A lét kormány a kiegyezési tárgyalások során nem mint két egyenrangú alkuvó fél állott egymással szemben. Beck diktált, Wekerle pedig könyörgött. A magyar kormány egyebet nem tehetett, mindenben elfogadta Beck álláspontját, mindent elárult, mert erre kötelezte a paktum, erre ösztökölte a hatalomhoz való göresös ragaszkodás. A háromnegyed évig tartó kiegyezési tárgyalások még sem hoztak semmi eredményt. A kiegyezés még

nem jött létre. És itt van a válság magva. Bárhogy buzgozkodnak is az ügyetlen felhivatalosok cáfoló masinái, Apponyi Albert azt mondta, amit nyilatkozata tartalmaz és ez esetben hűtlen lett a kalk-burgi jezsuita atyák tanításához, mert igazat is mondott. A kiegyezés nem kész, mert az osztrák miniszterelnök oly kívánságot támasztott, melyet a koalíció nehezen teljesíthet, indván, hogy ezzel egy csapásra elveszítendő hűvelmek a bizalmat. Beck báró ugyanis a kvótó magyaranyu fel-emelését követelte.

Ezzel a követelés-sel nem régeben állott elő Wekerle osztrák kollegája. A kiegyezés viás kérdéseit humor tisztázták. Beck egy-zeitlen felátította az alternatívát: vagy elfogadja a magyar kormány az ő propositióját, vagy lemond. Beck tehát pompásan felhasználta a kormány szorult helyzetét és mindent kivitt, amit akar. Olykor-olykor a humor kedvéért a bécsi lapokban a szabadkéz politikájával fenyegette meg Magyarországot, de az már csak a magyar kollegáinak tett szivesség volt, és azért csinálta, hogy azokat kemény ellenfelek gyanánt mutasson be. Mikor Kossuth Ferenc egy tavaszi beszédében kijelentette, hogy a kiegyezéssel husvára elkészülnek, akkor a körülmények tényleg nagyon kedvezőek voltak. A magyar kormány szépen belement a

NINCSTÖBBÉ BÚZ!

DESODORIN

A LEGJOBB
SZAGTALANÍTÓ
ÉS FERTŐTLENÍTŐ SZER

ÁRNYÉKSZÉKEK, PÖCEGÖDRÖK,
VIZELDÉK, CSATORNÁK ÉS RÉSZÉRE.
HASZNÁLTA IGEN OLCSÓ!

DESODORIN VÁLLALAT BUDAPEST

PROSPECTUS KÉRJENKÉNT. ZSÓKÁNY NŐRÖK ÉS

Izzadást és ettől származó kellemetlen
szagot biztosan megszüntet

Antisudorin.

Feltétlenül megbízható gummicitkék, kap-
hatók Német városi gyógyszer-tá-
rban Zombor, Szt.-Györgytér 4. sz.
Telefon szám 71.

husz évi vámközösségbe. Beck pedig nagy könyörgésre elfogadta a szerződéses formát. A koalíció öröme azonban csakhamar gyászra fordult. Mikor Beck belátta, hogy minden követelését keresztül viheti, új ötlete támadt. Az osztrák lapok egyszerre csak elkezdtek hangoztatni, hogy a kvótát egybe kell kapcsolni a kiegyezés komplexumával. A magyar kormány észbe kapott és felhivatalosaival tiltakozott az örült terv ellen. Az osztrák miniszter csak azt várta, hogy tiltakozzanak. Rögön előterjesztette, hogy ő magasabb kvótát kíván vagy magasabb kvótát kap, vagy nem fogadja el az eddig megállapított lételeket és ismét a pakétumot tartotta a kormány elé. Menni, vagy megadni mindent. Nos, a kormány jelenleg ezen a dilemmán tör a fejét. Minden miniszteri nyilatkozat, cáfolat hazugság. Csak Apponyi mondott igazat, csak Apponyi vallotta be őszintén, hogy a kormány válság előtt áll. Wekerle még nem találta meg a módot, hogy a kabinetből a veszélyt elhárítsa. Folytak azonban sűrűn a tanácskozások, hogy miképpen mentse meg a kormányt. Az eddig megbeszélte teendőkről nem csak a kabinet tagjai nyerne értesülést; de a tanácskozásokba Széll Kálmánt is bevonták. A bajból valami ügyes formulával szeretnének megszabadulni és ezért fordulnak segítségért a formulák nagy mesteréhez. Mint a legjobb forrásból értesülünk a formula urban is van. Szerényi József a napokban Rátoton felkereste Széll Kálmánt állítólag okos és hasznos munkát végeztek a remek swajci tehenek birodalmában. A kitűnő és hasznos munka azonban csak a kormánynak válhatik javára, ha ugyan meglehet vele szüntetni a válságot. Egy bizonyos, hogy a kormány nem könnyen hagyja el a helyét. Nehezen, lassan, majd csak elkészül az új áruulás köntöse, amibe elrejtethi legújabb hitványosságukat, mert ez a kormány, melyet tehetetlenség, hatalmi örülete oda juttatott, hogy már az ország minden kincsét elpredálta, teljesíteni fogja Beck újabb parancsát. Nem elég, hogy gazdasági önállóságunkat is elvesztettük, ráadásul még újabb milliókat préselnek ki ebből a koldus országból. Voltaképpen tehát nem is válságot jelent ez a tilkos

sürgős-forgás. Válsága csak becsületes kormánynak lehet, nem pedig olyanak, amelyek egy kormányzati alapelve van: a hatalomhoz való ragaszkodás. Az ilyen kormányok megalkuszak mindennel, mert mindig találnak egy elvtelen korrupt, gerinc nélküli tabort, mely támogatja őket. Ez a valóság tehát nem a kormány, hanem a nemzet válsága. A koalíció hatalma megszilárdul, a népre újabb terhek szakadnak. Drágán kell megfizetni azt a kis nemzeti lelkesedést.

Zászlófelavatás.

(H. J.) Lélekemelő látványban volt része a hó 20-án városunk közönségének. A dicső király emlékének szentelt nap ünnepével harmonikusán olvadt egybe a Katholikus Legényegylet zászlófelavatás ünnepéje. A baladó kor „tudó” istentaggadó tagjainak csupán az észre hallgató szíve is felmelegedhetett, látva az istenben való mély hitnek ily gyönyörű megnyilvánulását. Az a tizennyolc hintó, amely az ilhu koszorus leányokat, vőfélyeket és a zászlóanyát a templomba vitte, mindmegannyi hurját rezgettette meg a szívek. Betetőzte ezt Buday Gergelynek a város-háza nagytermében elmondott eszmékben gazdag beszéde, ki mintha a közönség lelki érületének visszhangjaként mondta volna: „Hol Isten, ott szükség nincsen.”

Mint minden egyes alkalommal, most sem mulasztottuk el a legnagyobb elismerés hangján szólni ezen egyesület működéséről. Zaj nélkül, csendesen, de lankadatlan szorgalommal fáradozik azon, hogy tagjainak hitében való meggyőződését megerősítse, erkölcsi és szellemi érzékét nevelje.

Ezen dicséretes munkálkodás eredményeként tekintjük a 20-án este rendezett műkedvelői előadásukat is. A koszorus leányok szeretettel vették körül a zászlóanyát Sztrilich Zsigmondné urnót, kinek áldozatkészsége és nemes gondolkodása annyira lebilincselte őket.

Müller János — kit eddigi szereplései révén a „közismert tehetségű” jelzővel láthatnánk el — ismét kitett magáért. Bámulatos eréllyel és fáradtsággal oly műsört állított össze, melynek minden egyes pontja ritka élvezetet nyújtott a nagyszámu közönségnek.

Sudermann Hermann „Teja” című egyfelvonásos drámájának címszerepében kiváló drámai tehetségéről győzte meg a közönséget, míg az „Esernyő” című vígjátékban nyújtott alakításával sokoldalúságának adta fényes bizonyi-

tékát. Valóban alig találjuk meg a kellő szavakat, hogy elismerésünknek külső kifejezése érzelmeinknek megfeleljen.

Sudermann legnehezebben megjátszható drámájának egyikét. Teját igazán szép előadásban láttuk. Kaich Erzsike Batilda nehéz szerepét oly meggyőzően játszotta, hogy senki sem csodálkozott azon, hogy az ágyuk dőrejehez és kardok csatogásához szokott Teját meghódította. Kifogástalanul játszott Horváth Mariska is. A többi szereplők, külsően Kovalovszky István, azonkívül Mayer József, Fogl Simon, Muzsik János és István, Ugry Károly és Lux Antal, mindannyian hozzájárultak a lapsok kiérdemeléséhez. Dvornák Miklósnak a gondolatokat kifejező, átértékelt remek szavai, Gombos Gyula művészi zongora kísérelte a meghódított könnyeit c-alta a közönség szemébe. A „Hypnotizmus” párfjelenetben Mészáros Tereska édes és kedves előadása, Kovalovszky Istvánnak szép játéka ugyancsak növelte a jókedvet. Hajnal Krisztina a „Nehéz feladat”-tal derekasan megbirkózott. Bájos és közvetlen játéka révén a játékában mindig kifogástalan partnerének, Müller Jánosnak nem egy irigye akad. Scheib Károly művész, rongyokból összeállított tájképei kiváló rajzoló tehetségéről tanuskodnak.

A minden tekintetben sikerült előadást bezáró vígjátékban még Horváth Mariska, az elegáns Knipl Tereska, a kedves szobacicus Hrabovszky Tereska, azonkívül Kovalovszky István s a reszelős hangú Mayer József ügyes játékukért a legnagyobb dicséretet érdemlik. A jó kedvre derített közönség előadás után reggelig ropta a táncot.

A Bácskai Hirlap sajtópöre.

A Bácskai Hirlap 1907. április havában durván támadta meg a bácsmezei községi jegyzőket. A jegyző-egylet elnöke, Kiss Gyula óverbácsi jegyző emiatt éles hangú nyilatkozatban megleckéztette a botrányért lihegő újságot. A Bácsmezei a nyilatkozatot lekötölte, s ahhoz a következőket kommentált írta:

„A bácsmezei sajtónak van egy mosdatlan organuma, mely abban leli kedvtelését, hogy azokat, akiknél pénzbeli érvágást nem hajthat végre, leküzdösi. Ezt az undorító mesterségét addig folytatja, míg a szájára nem csapnak. Azután sirásra fakad, s valamely öreg asszony szoknyája mögé bujlik. Végül pedig a köpedéket letörli s a helyét összeeszkölykja. Így tett már minden politikai párttal, közéleti osztályal és társadalmi csoporttal.

Legutóbb a községi jegyzőket pecezte ki. „Hajlongó szolgahadnak, csuszó-mászó hadnak” nevezte őket. Az a Bácskai Hirlap, mely egy pár

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószér.

Minden külföldi főfőlműl hazánk természetes **szénsavas** vizek királya:

a mohai **ÁGNES-Forrás.**

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve, Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-égést rögtön

megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomborbajosoknak. Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

rizma nyomtatványért és néhány városi hirdményért, no meg egyébként valóságos dervis táncot jár azelőtt a Bezeredy főispán és Bíró polgármester előtt, kiket néhány hónappal ezelőtt szennyves tintába mártott rozsdás tollal támadott.

A jegyzők természetesen nem tűrhették szólanul e piszkos támadást. Előlük: Kiss Gyula óverbázi jegyző ezt a választ menezsli a mo-datlan-nak.

A lap szerkesztője, Braun Henrik sajtópórt indított ugy Kiss Gyula, mint a Bácsmegeyi szerkesztője, Pető Lajos ellen.

Ruttkay budapesti sajtóügvi vizsgáló bíró a napokban hallgatta ki Petőt, aki a cikkért a felelősséget elvállalta. Kijelentette, hogy a Kiss Gyula közleménye ez a kom-mentárt közérdekből írta, mert a Bácskai Hírlap a bácsmegeyi közéletnek ama vezetőkét, akik az ő irányától ellentétes politikai elveket vallanak, rendszeresen piszkolja, bec-ületekben támadja. Ezt a Bácskai Hírlap példányával bizonyítja. Bizonyítani fogja továbbá azt is, hogy a kommentárban foglalt vádak a valóságnak megfelelnek. Pető tanukká be fogja jelen-teni Fernbach Károly főispánt és Balogh Ernő orsz. képviselőt, akik eskü alatti fogják vallani, hogy a Bácskai Hírlap érde-kében fölterjesztést intéztek a minis-terelnöki sajtóirodá-hoz, s hogy Braun Henrik a lap nyomdászával, Fischerrel megjelent a főispánnal s szolgálatának honorálása fejében nyomtatványok készítését és községi hirdetések közlését kérte. Tanuképpen akarja továbbá kihallgatni Pető a főszolgabírói kar 6 tagját, akik bizonyos oldalról törvénytellenes utasítást kaptak a Bácskai Hírlapnak hirdetésekkel való támogatása iránt.

Szilágyi Dezső szobra.

Szeptember 8-án ünnepet ül a bácsmegeyi „Szilágyi” község, melyet Magyarország volt igazságügyminiszterének Szilágyi Dezsőnek nevével neveztek el. — Szeptember 8-án fogják leleplezni a község főterén Szilágyi Dezső szobrát, amelyet Teles Ede szobrász művész készített.

Szilágyi ünnepére Darányi Ignác földmivelügyi miniszter is meg fog jelenni, akinek kezdeményezésére telepítették a a községet.

Apatin, Bácsszentiván, és Szond községek határában volt ugyanis a kincstár-nak körülbelül 7000 hold földje és ezen a birtokon 260, egyenként 20 holdas telep-állományyal létesítették Darányi kezde-ményezésére 1896-ban a község, melyet „Szilágyi” nevével neveztek el 1903-ban. Három esztendő előtt a földmivelügyi miniszter a megye kérelmére 2000 koronát utaltványozott ki a telepes községben fel-állított Szilágyi emlékre. A szobor többi költőseire a megyében gyűjtött rendeztek. Latinovics Pál volt megyei főispán ki-nek az érdeme a szobor létesítése, a szobor elkészítését bácskai földinkre Teles Ederé bízta, a ki már azt fel is állította a köz-ség főterén és jövő hó 8-án Darányi Ignác jelenlétében nagy ünnepséggel fog-ják azt leleplezni.

Darányi Ignác 7-én este 10 órakor indul el Budapestről és Zomboron keresz-tül Bácsszentivánra, ahova 7 óra 19 per-cor érkezik. Bácsszentiván vasuti állomá-

son, ahova Fernbach Károly főispán fogja elkísérni az apatinói járás főszolgabírája Vujevic Lajos fogja a minisztert üdvöz-ölni a járás és Bácsszentiván köz-ég ne-vében — A vasuti állomástól koc-in m-n-nek a miniszter és a vendégek Szilágyi községbe, amelynek határán Kersós József jegyző fogja D. rányit üdvözölni. A minis-ter az almani ovoda épületében száll meg, ahol Baczler István kártya-bekész-üdvözi.

Az emléko-záspórt a zombori kaszinó egy-leti dárda elénekli a Himnusz-t, utána Vojnich István megyei ali-pán megnyitó beszédet mond. Az ünnepi beszédet Mi-hályovich Endre az öbcseni körület ország-gyűlési képviselője tartja, utána Fernbach Károly főispán az emlékművet átadja a községnek, melynek nevében azt Paróczy István községi bíró átveszi.

A szobor megko-zoruzása után a da-lírdá a szobrotól önkéki, s ezzel az ünnep-ly véget ér.

Az ünnepély után reggeli lesz. Dará-nyi tiszteletére. A reggeli után a tisztelő-küldöttséget fogadja a miniszter és 11 óra-kor Zomborba utazik, ahova 12 óra-kor érkezik.

Zomborban Hauke Imre polgármester fogadja a minisztert, aki itt részt vesz a Bács-Bodrogmegeyi Gazdasági Egyesület díszközgyűlésén és az egyesület új szék-házának felavatási ünnepén.

Dé-ben disze-ből lesz a miniszter tisz-teletére Zomborban, ahonnan 4 óra-kor utazik Szabadkán keresztül Budapestre.

Városi ügyek.

□ **Pályázati hirdmény.** A megíresedett 3 (három) városi gyalog rendőri állásra pályázatot bírdetek és felhívom azokat, kik ezen évi 760 korona kézpénz-fizetéssel 40 korona cizmapénz és termé-szetbeni ruházattal és felszereléssel java-dalmazott állást elnyerni akarják, hogy sajátkezűleg írt a városi orvos által ki-állított bizonyítványal, hosszággi, erköl-ci bizonyítványal és egyéb okmányok-kal felszerelt pályázati kérvényüket Hauke Imre polgármester urhoz címezve alolított főkapitánynál legkorább 1907. évi szeptem-ber hó 25-ik napjáig személyesen adják be. A kinevezésnél az 1873. évi II t. c. érte-l-mében az igazolványos alit-ztek elsőb-b-ségben részesülnek. Az ezen állásra kine-vezendő egyén 3 havi próba idő után — ha ezen idő alatt megfellelő előmenetelt és magatartást tanu-ított — lesz véglegesen kinevezve. A próba idő alatt a tavadal-mazó utólagos havi részletben véglegesítés után előleges havi részletben fizetetik. A 4620/1907. számú hirdményre beér-kezett pályázati kérvények érvénye fenntartatik. Zombor, 1907. évi augusztus hó 18-án. Listyevity Titus, rendőrfőkapitány.

Hírek.

* **Személyi hír.** Miklós ezredes, dandárparancsnok csütörtökön este váro-sunkba érkezett, hogy a helyben állomáso-zó honvédszázalaj felett szemlét tartson. A fő-rangú katonaiszt egy napi itt tartózkodása után, tegnap reggel ulazott el városunkból.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter a nagyenyedi adóhivataltól Drák Károly bácskulai adóhivataltal gyakornokot adó-tíztelt ideiglenes minőségben kinevezte.

* **Földrendés városunkban.** Folyó hó 22-én csütörtökön este sokan voltak szem- és fültandú egy Bácskában

ritkán tapasztalható természeti tűnemény-nek. Éjjel 1/2 11 órakor tompa, de elég erős morajjal megmozdult a föld. A meg-lehető erős és mintegy 4 másodpercig tartó lökés keleti irányból nyugat felé húzódtott. A padlásokon oly raj támadt, mintha egy csoport mezteláb végig futott volna rajta, a föld alul pedig erős moraj-lás hangzott. A függő lámpák inogtak, sőt egyes helyeken le is ereszkédtek, a butorok szintén megmozdultak, — és az edények összecsu-rrentek. Sokan érezték maguk alatt az ágyat vagy széket meg-ingogni. A lökés ereje a város egész terü-letére kiterjedt, de nem ismétlődött meg.

* **Szerkesztőségünk.** Lapunk szerkesztősége érintkezésbe lépett több fő-városi előkelő hírlapíróval azon célból, hogy a közelebbi öszi politikai eseményeket be-avatott forrásból kapjuk. Már most intézked-tünk, hogy a legkimerítőbb telefon- és tá-vívdai tudósítókot kapjuk. Politikai vezér-cikkeinket máris megnevev politikusok ír-ják, melyekből lapunk mai számában le-közlünk egyet. Ezek a politikai vezércik-kek (—) jellel foznak megjelenni.

* **Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban.** A női kereskedelmi tan-folyamba az előjegyzések napokint d. e. 9—11 óráig a fősz kereskedelmi iskolában történetik. Mivel csak korlátolt számban vehetők fel a tanu-ók, kívánatos, hogy az előjegyzések minél előbb eszközöltessenek.

* **Vértesi Károly a Szent Ist-vánnap körmenetben.** Budapesten a várbán tartott Szent István-napi ünne-pélyes körmenetben, Kánt r. Károly kirá-lyi várbeli pébáns megvárosa folytán, városunkból díszgyalogban részt vett Vértesi Károly, a szent jób két oldalán ha-ladó díszbús fővárosi vezér-csatlakozva.

* **Nikolics-nemzettség.** Ezen címen a Budapesti Hírlap nyomán mi is közöltük, hogy Nikolics Izidor vezette 1848-ban Szeftamásnál a szerbeket a ma-gyar csapatok ellen. — Most illat és hely-ről annak a közlésére kéretek fel beírnket, hogy Néhai Nikolics Izidor, Dr Nikolics Izidor újdídeki főszolgabíró magyatyja, sza-badság harci szerepléséről valólan ténye-cek sorolt fel e közlemény, melyek alkalm-asok arra, hogy a közvéleményt före-vezessék. Nevezetesen valólan az, hogy néh. Nikolics Izidor, Szeftamásnál a lázadó szerbeket a magyar csapatok ellen vezette, amennyiben a család iratokból megál-la-pítható, hogy nevezett kérdéses időben Budapesten mint belügyminiszteri titkár községiállatban állott és a szabadság harc-ban cselekvőleg részt nem vett. Valólan továbbá az is, hogy néh. Nikolics Izidor az 1850-ik évben nemességet kapott, a mennyiben családja még Mária Theresia uralkodása alatt 1751-ben nemestített. Végül pedig valólan az is, hogy Nikolics Vladimir volt bán helyettes néh. Nikolics Izidor fia volt. A volt bán helyettes Niko-lics családjával rokonságban nem áll. — Szívesen adtunk helyet a helyreigazgató soroknak.

* **Eljegyzés.** Mócsy C. Miklós okl. mérnök, Mócsy A. országos képviselő fia eljegyezte Mayer Juliskát, dr. Mayer Béla puspkó hugát Zomborból.

* **Csillaghullás.** Katonákra elő-leptető csillagokat hulat a hivataios lap. A csillaghullásban természetesen Bácska is benne van. Így a Terézianum hallgatói közül 1907. szeptember elsőjétől számítandó ranggal Füleki Dezsőt a 23 gyalogezred-

A TOKAJI BOR

termelők
Társasága
szállít
Tokajból

3 éves TOKAJI SZAMORODNI BORT
kölesönhordóban
56 litert 60 koronáért
20 0,7 literes palackot 26 K-ért
bérmentre a megrendelő vasuti állomására.

hez hadnagygyá nevezte ki a hadnúr, míg a szabadkai 6. honvédegyezredhez szintén hadnagyokká Dalá Gézát és Pavlicsek Leótot; hadapródokká ugyancsak Szabadkára Bárkányi Jenőt, Kovács Rzsőt, Lelik Antalt, a szabadkai 4. lovaszerephez pedig hadapróddá Szabó I. Sándort.

* Vasutasok lakbérosztálya.

Keddén hivatalosan közzétették a vasutasok lakbérosztályozásának beosztását. Ez szerint a vidéki városok közül csak Fume kerül az első osztályba, míg az ültvezeztőségi székhelyek a második osztályba sorozták. A hivatalos jelentés még azt is hoztatja, hogy Kosuthi Ferenc kereskedelmiügyi miniszter már intézkedett, hogy a lakbértöbbletet még a héten kiutalványozzák. A harmadik osztályba tartoznak: Szabadka, Újvidék, Zombor; a negyedikbe Baja, Zenta.

* Nem lesz katonai szemle.

A honvédelmi miniszterium leiratban erősítette a törvényhatóságot, hogy ez idén a katonai szemlék elmaradnak. A leirat szerint a közös hadsereg és a kir. honvédség nem tényleges állományu legénységnek ellenőrzési szemléje, valamint a népfelkelés időszaki jelentkezései a folyó évben nem tartandók meg. A tisztjelentkezéseket azonban továbbra is megtartják.

* Villandék cirkusza Zomborban.

Pénteken reggel 9 órakor érkezett a zombori pályaudvarra Villandék nagy cirkuza. 22 kocsi álló különvonat hozta a cirkuszt Újvidékről. Megérkezését nagyszámu kíváncsi közönség várta a vonatnál. A cirkuszt szemllyezte és körülkelül 100 napszámot látta azonnal hozzá az óriási rakomány kirakározásához szűz meg száz kéz húzta a nehéz kocsikat ki a vasuti kocsikból. Délben fogtak hozzá az óriási amfiteatrum stílusú sátor felállításához; s este 8 órakor már kezdődött az első előadás. S már az első estén valóban élvezetes, gazdag műsor előadást produkáltak. A vásártéren a délutáni folyamán felállított óriási sátrort megtöltött nagy közönségnek kitűnő szórakozásba volt része.

A közönség háts is volt és minden figyelmes mutatványt, nevetelő mókát zajosan meg tapsolt. Villand testvérek, a kitudó, „a liszt meg a cilinderes“ egy csapásra népszerűek lettek náunk is. Kitűnő a „dummer August“ Medini s a két apró Medini testvér, egy fiú és egy leányka, akik szabadon álló létrán mutatnak be bámulatos egyensúly gyakorlatokat. Kiváló akrobaták Michelle és Sandió, akik igen szép erőmutatványokat produkálnak, biciklivel rendkívül merész gyakorlatokat végeznek. Egyik legérdekesebb száma a gazdag műsornak Villandék négy idomított elefántja. Sokat tapsoltak Gautier állatidomlónak, két spanyol bohócnek, a műlovásoknak és műlovárnoknak. A műsor napoként változik. Ma vasárnap két előadás lesz: d. u. 4 órakor és este 8 órakor.

*** Jelentés.** A mozgatókép színház, mely a városi színházban tartja előadásait, jelenti, hogy a közönség iránti tekintetből az előadások addig szünetelnek, míg a Villand cirkusz Zomborban működik. A legközelebbi előadást felragaszon fogják jelenteni.

*** A bicikliverseny** amely iránt városunk közönsége részéről oly nagy érdeklődés mutatkozott f. hó 18-án zajlott le. A verseny eredménye, tekintve hogy szűk terepü háziversenynek tekinthető, elég szép. De viszont ez a háziverseny jelleg okozta azt, hogy a versenyszabályokat nem mindenben vették tekintetbe. Megtörtént

ugyanis az a sajnálatos eset, hogy az 5 kilométeres verseny alkalmával az egyik díjat nyert versenyző Engel Sándor versenyt műhelyen szőlvá „cifrázott“, minek következtében az egyik nagy erővel bíró versenytársát Gyulát Rélát az árka fordította. R-mélhető, hogy ilyen sajnálatos körülmények a jövőbeni szigorú intézkedések mellett elkerülhetők lesznek. A verseny részletes eredménye a következő:

I. 10 km-es megnyitó verseny. 1. Haasz Lipót (idő 28 p. 50 mp.) 2. Bukovits Vince 29 p. 20 mp.) 3. Nikovits Péter (30 p. 20 mp.)

II. 5 km-es Senior verseny. 1. Dolencic József (idő 15 p.) 2. Haasz Gyula (15 p. 10 mp.) 3. Pálcs József (15 p. 45 mp.)

III. 2 km-es Ifjúsági verseny. 1. Engel Sándor (idő 5 p.) 2. Szemző Kári (5 p. 10 m. p.) 3. Szeicz (5 p. 20 mp.)

IV. 20 km-es Főverseny. 1. Schwerer József (idő 41 p.) 2. Haasz Lipót (41 p. 10 mp.) 3. Zwirchütz Károly (43 p.)

* Alhírek egy állítólagos kalandorról.

Néhány fővárosi lap hangzatos címek alatt kiszínezett tudósítást közöl egy Topits József nevű zombori fiatal emberről, akit ezek a közlemények egy nagystűbű nemzetközi szélhámos színészen fiktetnek fel. Topits, a fentebbi tudósítások szerint, előbb honvédfőhadnagy volt s azután lapot indított Zomborban, amely azonban csakhamar megszűnt. A rövid, de diételen lapszerkesztés után Topits család is sikkasztás miatt vizsgálati fogságba került, ahonnan azonban megszökött külföldre. A külföldön, ugyancsak a fővárosi lapok közlése szerint, felváltva majd Lipcsében, majd Strassburgban, végül pedig Münchenben egyszer egy bányatanácsos leányát, majd meg egy festő nejét szöktette el, mignem egy áruló levél a rendőrség kezébe jutott. — Eddig szólnak Topitsról a közlemények, amelyek legnagyobb része valótlan. Topits Zoltán (és nem József) több éven át a Bácska főmunkársa volt. Topitsról annyit igaz, hogy most mint gyanúsított szerepel egy váltóügyben, amely miatt le is tartóztatták. Topits, mint halljuk, jelenleg titkára egy Gregoritsné nevű dúszagárd az zonyának, aki válik a férjétől. Gregoritsnérol a lapok azt írták, hogy mikor Topits-csal elutazott, férjétől nagymennyiségű pénzt és értékpapirokat vett el. Ez a hír sem felel meg a valóságnak, mert Greguritsné férje vagyonatlan ember s amit magával vitt, az mind az ő tulajdona volt. Gregoritsné egyébíránt a rája vonatkozó közlemények miatt sajtópörtöt indít a lapok ellen.

*** Ipari kedvezmények.** A kereskedelemügyi miniszter a honi fonó- és kötélverő gyár r. t. által Hódsághon létesített kenderfonó és kötélverő gyár ipartelep részére a gyártelep üzembe helyezésétől számítandó 15 évi állami kedvezményt biztosított.

*** Ipari bíróságok.** Az iparbírósági intézmény létesítése nálunk már ma is nélkülözhetlen. Az egyre erősödő iparpártolási mozgalom nyomában s az önálló gazdasági berendezkedés irányuló ürekevek hatása alatt éppen nem nélkülözhetjük az iparbírósági intézményt. A debreceni kereskedelmi és iparkamara a napokban terjedelmes fölterjesztést intézett a kereskedelemügyi kormányhoz az ipari bíróságok intézménye érdekében. A kamara szerint ezekben az iparhatóságokban szervezetrétnék meg azon egyeztető fórum, mely a tömeges surlódásokban,

sztrájk, kizárás alkalmával a két fél közt a békét helyreállítani hivatott lenne. Ez az iparbíróság egyttal egyéb teendőikkel is felruházható lenne. A munkaviszonyból eredő surlódások ügyei ugyanis, kivált vidéken, nem adódnak egész évi, állandó munkatendőt; ezen iparbíróságok szakértő bírónak lehetne tehát bízni az ipari kihágások ügyének intézését is. Az iparkihágások intézéséről a közigazgatási hatóságok szakszerűségének a hiánya így szerencsésen pótolható lenne.

*** Bácsmegeye földrajza.** Az elemi iskolai tanhatóságok, tanesztuletek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk Mezei Mihály zentai főzsgyi tanítónak alábbi felhívására:

Felhívom a tanhatóságok és kartársaim figyelmét a Bács-Bodrog vármegyei összes jelleghely népi-kolák III. osztálya számára, az új utatás alapján írt földrajzomra, melyet a nagyn. Miniszter ur f. hó 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy ez az egyetlen engedélyezett földrajz, mit t. Kartársaim segítségnyúl használhatnak. Szíves jóindulattal ajánlom sok hárszűgálgal és kötetéggel kiántott tankönyveskémet, mellyel legelsősorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívánom segíteni. Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre. Ara térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan Kabos Ármin zentai könyvkereskedő fogja eszközölni. Mezei Mihály községi tanító Zenta.

*** Külföldi minta szerint rendezett előkelő leány-internátus** nyílik meg Budapesten augusztus hó folyamán különösen oly vidéki ur leányok részére, akik a főváros valamely leányiskoláját látogatják. Az internátus, mely Dr. Fürstner Gyuláné vezetése alatt áll, a főváros legszebb részében az ugynevezett villanegyedben — Döbbláb utca 25 sz. alatt fekszik, a növendékek állandóan tanárnok felügyelete alatt vannak, az iskolák látogatása női kisérlet mellett történik. Német, francia, angol nyelv társalgás, külön órák zene, ének, festészet számára; zongora használata. Dr. Fürstner Gyuláné kívánatra szívesen küld prospektust.

*** Bajmoki osendélet.** Bajmokról írják lapunknak: Szinte lehetetlen elképzelniük, hogy akármelyik bajmoki vásár, vagy búcsú véres verekedés nélkül ne végződjék. A vasárnapi vásáron pedig öt bunyevác legény lelketlen kegyetlenséggel legyilkolt egy szegény tamburást. Figura József tamburás, ki már régebben ellenség viszonyban állt néhány legénynek, vasárnap éjjel gyanútlanul haladt Milkovics Józseffel a zombori utcában, mikor hátulról megtámadta őket öt legény, névszerint: Baslity Simon, Tuczity József, Barakovics György, Stanik Balázs és Vujevics Ferenc. A két legény eleinte védekezett, de mikor Milkovics látta, hogy a tulerővel szemben nem bírnak védekezni, elmenekült. Az öt legény ezt látva teljes erejükkel rárohantak Figurára, letépték a földre és addig ütözték, szurkálták míg eszméletét veszítette. Talán még akkor sem kímélték volna, ha a szemben lakó Kecskeméti Károly mérszáros látva, hogy elűtötte mi történik — ki nem lő az utcára. A lövés zajára fulva érkeztek a rendőrök, de a gyilkosok akkor már megugrottak. A szerencsétlen áldozatot akkor nagy nehezen hazavitték, hol az orvos hozzálátott sebek bekötéséhez; borzasztó látványt

15 perc
alatt
szára-
dó

Email Padló máz
0, 1, 2, 3, 4, 5, szám csak a céggel ellátott az eredeti.

Kapható
íj. HEINDLHOFER RÓBERT
Zombor.

nyujtot a szerencsétlen mego-onkított ember, egyik füle, egyik keze elvágva, fejét, testét több mint ötven seb ékeltetette, egyik fejsében pedig beletört valamelyik gyilkos bic-kája. A szegény össze-vissza szurkált ember kedden reggel behalt súlyos sebével, mielőtt azonban meghalt még kihallgatta Széll Pál szabadkai törv. bír., ugyancsak kihallgatta a helyszínen az időközben elfogott öt gyilkost is, kiket azután átkísérték a szabadkai kir. ügyészség börtönébe. Hogy pedig teljes legyen a kép, volt a vásár tisztelőre még néhány súlyos szurkálás, fejbeverés is stb. És még akadnak olyanok, kik éltetik a derék esendő-rieket, ha hevők néha elragadják és az ilyen duhaj legényeket kissé elpohólják. Leghatásosabb paragrafus volna ezekre — az elavult dorus.

*** Doktor ur, mint gyilkos.** A tanultabb, műveltebb osztály sokszor fakad ki a nár szenvedélyé vált bic-kázások miatt. Ma már oda jutottunk, hogy nemcsak a paraszt legények bicskáznak, hanem ural emberek is kezükbe veszik az élet ellen való fegyvert. A szabadkai rendőrség büntetői osztályában van folyamatban most egy ilyen bicska ügy, mely nagyon szomorú kimenetelű és még szomorubb világot vet a Bács-kában elharapódzott rozszokásra. Egy Fekete Ferenc nevű szolgalegényt szállítottak be Szabadkára a kórházba Óbecséről, kit egy odaváló doktor bicskázott meg. A legény még élt, mikor Szabadkára szállították, de nem sokára sebébe behalt. A szolgalegény Óbecsén a Vadászkiirt vendéglőben mulatott, — egy helyiségben ivott vele egy uri társaság is. Az uri társaság tagjai valami kisösségért Fekete Ferencet elverték, a doktor ur pedig, kinek még nevét nem tudják, a bic-káját forgatta meg a szolgalegény combjában. A szurás nemesebb véredényeket metszett el és így a szerencsétlen embert nem tudták megmenteni.

*** Nem kell állami iskola!** Ujvidékről jelentik, hogy Balla Aladár főispán értekezletre hívta össze a felekezeti küldötteit a felekezeti iskolák átadása dolgában. A község ugyanis ötvenyole százalék potadót fizet, mert a felekezeti iskolák költségét is ő fedezi. Az értekezleten a meghívott küldöttek ragaszkodtak iskoláikhoz, sőt egyikük, dr. Ámon Pál kano-nok plébános, hevesen kifakadt az eszme ellen.

— A katolikusok — mondotta — nem adják oda iskoláikat, csak a végső szük-ségben s akkor is csak az erőszaknak engednek. Gyalázat és lealacsonyítás volna a katolikusokra, ha iskolájukon a „magyar királyi“ felirat ékesednék!

Az elnöklő főispán megróttá a plébá-nost. Az ügyet különben nem lehetett dü-lőre juttatni és az értekezlet dolga vége-zetlenül oszlott szét.

*** Iskolai értesítés.** A Szeged sz. kir. város köztörvényhatósága által fen-tartott közs. polgári leányiskolával kapco-slatos női kereskedelmi tanfolyam az 1907—1908 iskolai évben szeptember 1-én fog megnyitni. A tanítás ideje tíz hónap: szeptember 1-től június 30-ig. A felvétel

felételei: A női kereskedelmi tanfolyamba o'ly növendékek vétetnek fel, kik a pol-gári vagy a felsőbb leányiskola 4 osztályát, vagy a felső népiskolát legalább elégséges eredménnyel végezték. Felvehetőek továbbá o'lyan leányok és nők is, kik felvételi vizs-gálaton igazolják, hogy van előképzettsé-gük a tanfolyam sikeres elvégzéséhez. A felvételi vizsgálat tárgyai: 1. Magyar nyelvtan és magyar fogalmazás. Az utób-bira névze a mérték a polgári leányisko-lában megszerezhető képesség. 2. Szám-tan. Teljes jártasság a négy alapműveletben egész és törtszámokkal, a hármasszabá-lyoz tartozó feladatok megjelölése. 3. Páld-rajz, különösen Európa, Azsia és Amerika földrajza. A beírások szeptember hó 1—7. napján délután 3—5-ig a polgári leány-iskola igazgatósági irodájában történnek, de már az iskola szünet alatt július és augusztus hónap is elő lehet jegyeztetni a tanfolyamba belépni kívánó tanulókat. A felvételi vizsgálatok szeptember 7-én tartotnak. A tanítás szeptember 9-én kez-dődik. A felvételi vizsgálatért az összes tárgyakból 10 kor. díj fizetendő. A tanuló-k fejéenként 100 kor. tandíjat fizetnek, mely két egyenlő részben vagy havi részletekben is befizethető. Az igazgatóság vidéki te-lények elszállásolásáról kész-éssel gondos-odik. Levél-beli vagy személyes megkero-sésekre bármikor szívesen ad felvilágosi-tást az igazgatóság. Szegeden, 1907. au-gusztus hóban. Krikelayné Barbaró Emma, a közs. polg. leányiskola és a női keres-ke-delmi tanfolyam igazgatója.

A víz, mint a gyomor- és bél-betegségek óvószere.

Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomori ete-gek legnagyobb kontingensét magyarok alk-o-lják. Ennek oka pedig az, hogy a mag-yar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkész után borítalhoz van szokva. A bor pedig a zsisos ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre ve-zelő hátrányait az ivóvíz van hivatva kikö-szöríteni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyanak kell lennie, és a táplálékot az emésztéshez kellően előkészí-se.

Közismert dolog, hogy e célra a

mohai ÁGNES - forrás

a legelső sorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévén, tisztá is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borítal. Háztartások nagy üvegekben a mohai ÁGNES-vízet kü-lönösen olcsón szerezhetik be.

*** Elvetemedett szabadkai zu-gírász.** Olyan dolog történt Szabadkán, ami valóban az emberi elzüllésnek legma-gasabb fokát mutatja. A tegnapi napon valami nyomtatványt osztogattak szét a városban. Nem felnőtt embereknek adták a kezébe, hanem ártatlan gyermekeknek, apró leánykáknak. A nyomtatvány a zárdai leány-növendékekhez van intézve ima alak-jában. Azonban mindjárt az elején felhíva-s van intézve a növendékekhez, hogy a sorok kezdőbetűit, valamint a páros és páratlan sorokat olvassák össze. Így aztán a leg-trágárabb dolgok sülnek ki az imából, ugy anyira, hogy leírni teljes képtelen-ség. A szerző, ki az ártatlan leánykák lel-két akarta ezzel megmegtelyezni, álnév alá rejtőzik, mert tudja, hogy a törvény sújtó kezét nem kerülheti ki másképpen. A rend-

őrségnek is tudomására jutott a botránys eset és azonnal nyomozatot indított. Bár a nyomda, hol ezek a förtelmes nyomtat-ványok készültek nincs megnevezve a de-klitumon, de a rendőrség nyomon van. Tegnapi a még széjjel nem oszlott példá-nyokat lefoglalta és most kutat a szerző kiléte iránt.

(Uj gázgyár. Cinkotán egy csepp-folyós gázt előállító gyár kezdte meg üze-mét, amely a világításra szolgáló kész gázt acélpalackokban szállítja bárhova a fo-gyasztónak. A cseppfolyós gáz világítása szép, kényelmes, o'csó, veszélytelen és az egészségre ártalmatlan. Hazánkban ez az első gyár, mely a cseppfolyós gázt állít elő, a világon pedig a második helyet foglalja el; az első Augsburgban a feltalálónál működik, egy pedig Amerikában és Svéd, országban most épül. Magános épületek-épületek portok, közlégeknek, vasúti ko-csik, állomások részére a legelőszertibb világítási mód. A gyárak, lakato-bádigos és szerelő műhelyekben pedig forrasztáshoz és hegesztéshez is fogják használni. Egy acélpalackban, melynek sulya 52 kg., tér-fogata 27 liter, 10 kg. 8000 liter gáz van, mely 50 050 liter közszén-gázzal egyenértékű. Egy ilyen palack 2—3 hónapra fedezi egy e-aladók világítási szükségletét.

(Tartós gyógysiker. Fájdalmas c'uznál, a drék-, testrészek és a forgó kö-zszérvényes bántalmainál a „Moll-féle sós-borszesz“ való beürzésével sikerrel haszná-latik. Egy üveg ára Kor. 1.90. Szétküldés naponta utánvételel Moll A. gyógyszerész. és éskir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlau-ben 9. Vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedéseiben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvé-nyével és aláírásával.

(Gyomorbetegek, gyengél-kedők, lábbadozók és aggasz-tyanok táplálkozá-ára dr. Dufour a Nest-lé-féle gyermektáplisztet ajánlja, mely nem csak kizárólagosan gyermekeknek való, hanem felnőttek számára is, ha a fent említett kategóriák egyikébe sorozhatók. Gyomor- és bédaganatok esetében ez ké-pzezi az átmenetet a leveses táplálékoktól a szilárd táplálékokhoz és különösen az öregebbeket óvja meg az étvágytalanság vagy a gyomor nehezebb emésztése követ-keztében elmaradhatatlan elerőtlenedés-től. Mindenkinek izlik is és a legkönnyeb-ben emésztetik.

Szemle.*)

Rovatvezető: Hegedűs József.

Villandék Zomborban.

Liszt es: Jonnapót, jonnapot.
Cilinder es: Szolgája.
L. Megyunk villanyosozni.
C. Zomborban niten villanyos.
L. (pofon üti) Magga nacs számár.
C. Azt lehet, de mék csines villanyos.
L. (megint pofontüti, kedélyesen) Ne mongya?
C. (kezével az arcát fogja) Láltya magga számár.
L. (megrugja) Honan tuga?
C. (leesett cilindert felveszi) Merrt nem-tuga, hogy nics villanyos.
L. (a földre teperi) Ez semtelenség. Ne-kem van részvényem.
C. (öltápszodik) Maggát pecsabták. Mék sinek sem vanak.

*) E rovathá szánt mindennemű megkoresések a szerkesztőséghez címezve „Szemle“ jelögelvel látandók el.

FARKAS MÓR angol uri-szabó **UJVIDÉK.** Angol, francia és valódi skót szövetekből állan-dóan nagy választéku raktár. Telefon 187. sz.

L. (ujra földhöz csapja) Huj de számá r. Itta villanyos föld alát meg.
 C. (fekve marad) Hazzudik.
 L. (rátérdel) Én látom a Corsón átomás is, kel lefelé mení.
 C. (nyögve) Az nem átomás, azz piszkos gödör.
 L. (dögönyözi) Hát akor minck vaan?
 C. (elhaló hangon) Ott laknak patkányook.
 L. (leveszi róla lábát) Merrt nem solt eléb?
 C. Magga nem engedte.
 L. Hát akor nem megyunk villanyosozni.
 C. és L. (karonfogják egymást) Jonnapót, jónnapót.

Több mozgást.

Városunk társadalmi életének legfőbb sabb kérdéseinek egyikét adja fel az alantí levél írója. Érdekeségéül fogva helyén va-tonak találjuk a levelet teljes terjedelmében leközölni:

„Tisztelt Uram! E sorok írója mindössze három hónapja tartózkodik Zomborban s ez szolgáljon magyarázatul annak, hogy mint a helyi viszonyokkal ismeretlen, az alantí kérdésre szives felvilágosítást válszát kérem.

Hosszu éveken át laktam a fővárosban s ott, mint mindenki nagyon megszoktam a mozgalmat életet. Három hónap előtt Zomborba kerülve a legnagyobb örömmel láttam a városnak gyönyörű corsóját, lenyvesét, ligetjét és parkját. Azon hiszzenben voltam, hogy e helyeket, amint azt megérdemelnék, a város közönsége ugyancsak élvezzi. Azonban itt tartózkodásom ideje alatt épen az ellenkezőjéről győződtem meg. Eddig az időjárásnak tulajdonítottam a néptelenséget, de most miután már az időjárás összes fázisain átmenve egy izben sem tapasztaltam változást, nem tudom megmagyarázni e részvéltenség okát.

Szives válaszáért . . . s. b. D. J. ”

D. J. ur bizonyára nem sejtette levele- nek megírásakor, hogy e valóban turesa állapot magyarázatával a benszülöttek csaknem ép oly kevésbbé tudnak szolgálni, mint a három hónapos idegenek. A kérdés általános- sága azonban annyira érdekes, hogy saját meggyőződésünk közreadása előtt, felkerjűk lapunk t. olvasóit, hogy véleményüket velünk közölni sziveskedjenek. A beérkezett vála- szokat, lapunk vasárnapi számában hozzuk.

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet részvénytársaság, Budapest, heti jelen- tése a tőzsdeforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1907. augusztus 22.

Hosszu idő után a lófolyt héten első- ször mutatkoztak oly tünetek, melyek a tőzde irányzatát kedvezőbb mederbe terelni alkalmasok voltak, és melyek a hét elején mutatkozott nagy izgatottság után barátágosabb felfogásnak engedtek tért.

Míg a hét elején az amerikai kormány trust-ellenes intézkedései, továbbá az angol bank kamatlábfelemelésével is megerősítést nyert feszült pénzvviszonyok és a befektetési értékek arhanyatlása az összes forgalomba került értékeknél érzékeny ár- folyamvesztéseket idéztek elő, addig később megnyugtatólag hatott Roosevelt köztársasági elnöknek egy beszéde, mely szerint az amerikai kormány, semmiképen sem fog hozzájárulni ahhoz, hogy az ér- tékpapirokat birtokló közönség indokolat- lanul nagy kárt szenvedjen, továbbá Németországban jó benyomást tett a Deutsche Banknak egy körlevele, melyben tulajtá- soktól igyekszik megóvni a közönséget az árfolyamok leszorításában, sőt elérkezett- nek látja azon időt, hogy a tőke-erős kezek vásárlásokat eszközöljenek. — Éppen ma pedig nagyon kedvezően hatott azon kör- ülmény, hogy az Angol Bank a biztosra vett további kamatlábfelemeléstől eltekint-

hetett, és Berlinben a magán kamatláb 1/4%-os hanyatása állott be. — Ha ezen utóbbi mozzanatok előjelei a pénzpiac általános megkönnyebbülésének, és ezen irányban további haladás állana be, úgy a tőzde irányzata is minden valószínűség szerint kedvezőbb fordulatot fog venni, ami mellett még ama körülmény is szól, hogy az árfolyamoknak jelenlegi színova- na mellett számos elsőrendű érték nagyon jó jövedelmezőséget biztosít.

A budapesti tőzsdé forgalmának egyes részleteire áttérve, jelentjük, hogy a leg- alacsonyabb árfolyamokhoz képest a lefolyt héten a magyar hitel részvényéül kb. 8 — korona, a magyar jelzáloghitelbank rész- vényéül kb. 10 korona, a 4%-os magyar koronajáradékúul kb. 3/4% os javulás áll- ott be, és csak egyes helyi papirok mu- tatnak visszaesést, ami azzal all összefü- gésben, hogy ily értékek a közönség ré- széről kényzszer eladásra kerültek, hogy az internationalis értékekben szenvedett vesz- teségek fedezésére a szükséges összegeket előteremthessék.

Ha a tőzsdé javult helyzete a közön- séget immat vásárlásokra indítaná, úgy az árfolyamok emelkedését előreláthatólag nagyban előmozdítaná azon körülmény, hogy az általános vélemény szerint az utóbbi időben az összes számottevő tőzsdé- ken igen nagymértű contromine enga- gementek keletkeztek, melyek a kedvező irányzat beálltával valószínűleg sürgős fe- dezésre kerülének.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	aug. 14.	aug. 22.
4% magyar koronajá- radék	91 25	91 55
Magyar hitel részvény	737.—	733.—
Magyarjelzáloghitelbank részvény	434.—	439.—
Pesti hazai első takaré- pénztár részvény	18800.—	18100.—
Ganz és Társa vasöntöde részvény	2750 —	2550.—
Osztak magyar állam- vasut részvény	645.—	641.—

Irodalom.

— *Dunántúli Puska* címen új képes élelapp jelenik meg Szekszárdon. Az első számokról ítélve életrevalónak bizonyul. A lap kiállítása megállja helyét; a fővá- rosi élelapokkal egyenrangú. Előfizetési ára: negyedévre 1 korona 10 fillér, félévre 2 korona 40 fillér.

Egy magános ur, ki a **francia, angol, olasz, német nyelveket** beszél, ez utón kéri az intelligens uris-ztályt, hogy aki e nyelvek bármelyikét elsajá- titani óhajtáná, tudassa címét e lap kiadó- hivatalában. — Esetleg társalgói, courieri, fordítói, vagy nagyobb szállodában tol- mácsi vagy idegen vezetői állást is elfogad.

Zacherlin

Többszörösen utánozva, sohasem utolérve, igazán segit Zacherlin bámulón rova baj ellen.
Sohasem dobozban, csakis füveg- ben kapható:

Zombo: ban: Mayer István.
 „ Weidinger S. és Zs.
 „ Lügumerszky Plató.
 „ Goeszt Pál.
 „ Hay Ignác.
 „ Németh J. gyógyszer
 „ Gergurov Szredoje.
 „ Dörfler Antal.
 „ Engel Mór.
Apatin: Abraham H.
 „ Ferner és Pleli.
Gyulafalva: Klein Armin.
Hodásgh: Rausch Ede.
Vörösmart: Thury Dénes „magy.
 „ Korona“ gyógyszer.

Hirdetéseket

felvesz
a kiadóhivatal.

Nyilttér. *)

NESTLÉ

az egészséges **gyermekéltájtje**

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok regóta bevált tápláléka.
 Magóv a hányástól, hasmenéstől, béluhurittól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismeretlenül füzettel ingyen küld. **NESTLÉ**
 Wien I., Biberstrasse 11.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZEŰTÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,**
 úgyezintén **magánérék** (uti-árodonyok) cseplésel,
 vontatási és szántási uzélokra (s mozdony utánakasz-
 tott egy olet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

Nyíltér. #)

Legjobb üdítő ital

Az egészséges
A dűgő egészséges
Ize tisztá,
szénsava gyöngyöző,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felhűsíti

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Zs. és ifj. Heindlhofer Róbert utraknál.

igyelemeztes.

Zomborban az 1907/8. iskolai évre

internátus (Deák Otthon)

létesíti egy gimnáziumi és egy keresk. iskolai tanár felügyelete alatt. A t. szülőknek felvilágosítással és pro-petussal szolgál

Dr. Pólay Vilmos,
az internátus igazgatója.

Havi ellátási díj 40 korona.

Igen egészszerű utazásoknál. Rövid hasznalat után nélkülözhetlen egészségügyi-
leg megvív-gálva.

Boes 1887. július 3.

Kalodont

nélkülözhetlen

FOG-CRÈME

A fogak tisztán tartásához nem elegendők a fogvizek. A foghusra folytonosan tapadó, káros anyagok eltávolítását és mechanikai tisztítását csak az üdítőleg ható antiszeptikus fog crémnel lehet, a unió a „Kalodont“, mely már minden kulturállamban eredményesül használattik és jól bevált.

Ezen rovat alatt közlöttekér nem vállal felelősséget a szerk.

NYOMTATVANYOKAT

a legeszesabban készit

OBLET KAROLY KÖNYVNYOMDAJA.

Boszniában, Brčka közelében egy földbirtok

(körülbelül 60 hold szántóföld), több évre azonnal bérbeadatik, vagy örök áron eladatik. A földbirtok I. minőségű föld, és kitűnő fekvése folytán, a földmívelés minden ágának kiváló alkalmas. Közelében német ajku földbirtokosok. Bővebb felvilágosítást ad Deutsch és túrsa bankháza, Vukovár.

Piaci árak.

Budapesti gabona tőzsde augusztus 23.
Árak 100 kilónként.

	K. f.	K. f.
Buza	11 30	11 50
Arpa	7 50	7 60
Zab	8 —	8 20
Kukorica	6 70	6 80
Bab	—	—
Kendermag	—	—
Repeze	—	—

Árak a zombori piacon augusztus 24.

	K. f.	K. f.
Buza	10 30	10 50
Rozs	—	—
Arpa	6 40	6 50
Zab	7 30	7 40
Kukorica	6 80	7 —
Bab	8 20	9 —
Kendermag	11 —	12 50

5196. sz. kig. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Bácsujfalu községében megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek. Javaldalmazása a község pénztárából évi 800 kor., állami kiegészítéssel címén évi 200 korona.

A pályázati kérvények **fo yó évi augusztus 3i-ig** nélan adandók be. A szlav nyelvben való jártasság megkívánlatik.

Hod-ág, 1907. augusztus 10.

Rumbach Lajos,
tb. főszolgabíró.

Márits Lyubica

okleveles szülésznő és masseruo

állandóan telepedett le Zomborban (Nemesmiliticsi-utca 2. házszám Lugu-merszki-féle ház) s a nagyérdemű közönség pártfogásába ez uton is ajánlja magát.

3359/1907.

Pályázati hirdetmény.

Nádajla községben lemondás folytán megüresedett, havi előleges részletekben esedékes 1000 korona évi fizetéssel javaldalmazott segédjegyzői állásra.

Az okmányolt kérvények a szablyai járás főszolgabírájához **f. évi szeptember hó 10-ig** nyujtandók be. Szablya, 1907. augusztus 13-án.

Verner Hugó,
szolgabíró.

In Bosnien nächst Brčka wird ein

Landgut

(zirka 60 Joch Ackerfeld) auf mehrere Jahre sofort verpachtet oder preiswürdig verkauft. Das Landgut hat erstklassigen Boden und ist wegen seiner günstigen Lage für jede Art von Bodenkultur überaus geeignet. In der Nähe Grundbesitzer deutscher Nationalität. Anschafft geben Deutsch & Komp., Banthaus, Butovar.

Könyvelést

az esti órákra elvállal helybeli magántisztviselő. Szives megkereséseket Esti munka jelige alatt a kiadóhivatal továbbit.

Kereskedősegédek

könyvelők, utazók, raktárnokok és magántisztviselőket a leggyorsabban és leghozzávalóbban elhelyez

Hahn Manó és Fia

hatóságilag engedélyezett kereskedelmi alkalmazottak és magánhivatalnokok elhelyezés intézete
Eszék-Felsőváros, Rókus-utca 6.

Uradalmi birtok.

Baranya megyében, vasuti állomás mellett fokvő, 100 hold többnyire I. minőségű rét és szántóföld, minden szükséges lak- és gazdasági épülettel, és egy kisebb gyárnak megfelelő vízi erővel; **Zala megyében,** közel a vasuti állomáshoz 494 hold többnyire I. minőségű szántóföld és rét, megfelelő gazdasági épületekkel és egy szállás 1000 db sertésnek; továbbá

egy gőzmalom

Baranya megyében, modernül berendezve, körülbelül 70 hold szántófölddel, **szabad kézből eladó.**
Minden bővebb tudósítást ad
Szigrist Lajos, Pécs, Indóház-utca 5.

NINCS GÉPEZET!

Palackban készen szállitjuk

Legszebb világitás!

Bárhol alkalmazható!

VESZÉLYTELEN.

Kezelést nem igényel!

Díjtalan felvilágosítást ad:

Cseppfolyós gázgyár

Czinkota (Budapest).

<p>Requiny-féle RÓMAI VÉR-TISZTÍTÓ SZŐRÖP páratlan szer minden borbajnál bujakkornál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen. Vértisztító és vértisztító. Nagy üveg 3 kor. 3 üveg 9 kor. utánvételt küld: REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kül-ó Kerepesi ut 24. A híres RÁKÓCZI GYOMORKESERŐ egykori készítője Érdekes prospektus ingyen!</p>	<p>KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMÁST- árúk csak akkor valódiak, ha ezen védjegyvel vannak ellátva</p> <p>VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER</p>	<p>LEOPOLD GYULA hírdetőnél írodaja által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napig kizárólagos képviselője</p> <p>VERSZEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-FÉLE TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógytárakban. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér. A legjobb órákat legszolidabb és legolvasmányosabb órákat, egy középórát, mint NESZLET-FIZETÉSRE szigorúan szabott órákat szállítja Magyarországba és mindenütt a leggyorsabb úton. BRAWSWETTER JÁNOS órásmester SZEGEDEN. Arányos 2000 napig ingyen és bérmentve.</p>	<p>TUDÓBAJOSOKN és mindenki, aki köhög, rokot, páratlan szolgálatot tesz a</p> <p>Halápi-féle hársfajmózes Mintaféleg 8 koronára küldi APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.</p>
<p>PLATSCHER WIND elismerett legjobb, legszolidabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p> <p>Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? SCHULLER FERENCZ ujonnan berendezett elsőrangú éttermeiben Budapest, VI., Andrásy-ut 39. mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.</p>	<p>A világot bámulatba ejti a Hammond írógép Kizárólagos elárultók: FARAGÓ TESTVÉREK Budapest, V., Arany János-u. 8. Kérjen mindenki prospektust!</p>	<p>BALASSA FÉLE UGORKAL Szepő, majfol, pattanas, műszer, ráncok eltűnő az arcra a valódi szepítészre való bekötés által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 K, puder 1-20 K. Főosztály: BALASSA KORNÉL Gyógytár Budapest, Andrásy-ut 39. KATZER (Nérsz. társaság) megóvó-intézet az első és legnagyobb 1/2 millió részvényes. Katzer szórómerő a egész világon el vannak terjedve és elsőrangú.</p>	
<p>KISS SZERENCSEI NAGY 1000.000 VÁSÁROLJON KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGY! KISS KÁROLY-TÁRSASÁG BUDAPEST, KÖZPONTI VÁROSHÁZ</p>	<p>BABYMIRA-CRÉM legjobb szer kiütések, oltar, ráncok, feldörzsölt és kipálott bőr gyógyítására. Egyedül készítő: BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB 5 doboz ára bér. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 80 f.</p> <p>A DREZDAI MOTORGYÁR részvénytársaság benzin-, gáz-, szivó- és motorral és berendezéssel minden szakterületben elismert gépek az összes gyártmányok között. Vezér-igazgató: GELLÉRT IGNÁC és Tea Budapest, V., Teréz-körút 41. Prospektus ingyen.</p>	<p>Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY tojás a kávéja helyett használható a sütés és főzésnél. NAGY MEGTAKARÍTÁS. Kapható minden fűszerüzletben és élelmiszerüzletben. Készítő: STROBENTZ TESTVÉREK. R. T. vegyészeti gyára, BUDAPEST.</p>	<p>„Zsorna”-félsz NEFELEJTS védjegyű férfi nyakrendő, kitűző, magyar ipari PARIS Szállás: Gimon 241 Budapest, VI., Váci-körút 25. sz. 100 szoba 2-20 K-ig kellemes, kényelmes és világhírű szállás. Együtt Parkos elegáns kávéház, étterem. Világra ismert szállás. Megállítható az összes pályaudvarok és vasúti állomásoknál.</p>

Minden utánzás és utánnyomat büntetettik.

Egyedül csak a Thierry-balsam

Thierry-balsam
valódi a zöld apáca-védjegyű. Törvényileg védett. Regisztrált, másolatlan ömlesztési zavaroknál, gyomorgörccsknél, kolik, katarrhus, mellbajok, influenza, különösen kezdő tüdőbajoknál stb.
— Ára: 12 kesi vagy 6 duplaskatulya vagy egy nagy különleges üveg patentzárral 5.— Korona.

Thierry Centifolia-kenőse
elismerett mint non plus ultra minden akármilyen régi seb ellen, gyuladások, sebesülések, kelések és dagunatok akármilyen fajú, megóvó vérméregzőségektől, gyakran feleslegessé tesz operációt. 2 tégely K. 3-60 bérmentve, küld csakis készpénz vagy utánvét mellett.

A. Thierry gyógyszerész Pragrada,
Rohits-Sauer brunn mellett.
Ném et, városi gyógyszerész: Zombor, Ezent-Gyógy-tér 4. szám. — Telefon szám 71.
Figyelem vásárlásnál, megrendelésnél és főképen a viszont elárulásnál az utánzatóktól egyedül valódi, törvényileg védett balsamomnak. A büntetőtörvény 23. és 25. §§ szerint, mindenki, ki nem az én gyógyszeremből származó, tehát más, mint egyedül az én valódi, a zöld apáca-védjegyű törv. védett Thierry-balsamot rendel, vesz és főképen ismét elad, egy büntetőjogi irgalmatlan üldözésnek teszi ki magát és 400 koris pénzbüntetést vagy egy évi börtönt vonhat maga után. Epenygy van maga után büntetést, a megrendelés vagy eladás a ráérőszakolt, nagy lühóval hirdetett, más névvel ellátott surrogátumok, melyek csak a közönség kizsákmányolására a forgalom helyzetetnek.

A legjobb

Cigaretta-papirook
a világon, mégis csak

„Les Demières Cartouches“
extra et vergé

„Mizpah“ vergé

„Ramses“ vergé

„Le Zouave“ vergé
a világhírű cigarettapapírgyárból:

Braunstein Frères, Páris

Saját papírgyár GASSI COURT Mantes mellett (Franciaország.)
Alapított 1878.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-fele viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-fele fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.
Keil-fele arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
Keil-téle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégnél Zombor.
Blum Mihály, Bács.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel. A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértúlulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecséttel eredeti doboznak 2 kor. Hamisítások tövényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll-féle“ sós-borszesz egy esetben mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szerközvény, e íz és a megkülönböztetés egyéb követelmény-nél legismertebb népszerű.

Egy ónozt eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.
Moll-féle gyermek szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nőszappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

FŐSZÉLTÜNTÉS:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bács, I. Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta postánként mellett teljesítettek. o o o o o
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. o o o o o o o o o

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

Az arcbőr széplétése és fluomitása. RIZSPOR

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, zsinasín vagy sárga.
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I. Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-cégnél.

Egy d. box 1 frt 2 kor. küldése utánvét vagy az összeg előlege beküldése után.

VILLAND TESTVÉREK, a világ egyik legnagyobb czirkusza

a megyeház mögötti téren, ma vasárnap, augusztus hó 25-én

KÉT NAGY ELŐADÁST

tart; az első délután 4 órakor, a második bucsu-előadás este 8 órakor.

4000 személy részére kényelmesen berendezve s rossz idő ellen védve van. Szerződöttve vannak a világ legkitűnőbb művészei, 45 ló, 5 elefánt, kutyák s több más állatok tarkítják a czirkusz istállóját.

Bővebbet mutatnak a felragaszok.

Helyárak: Páholy ülés 4 kor., egész páholy 5 személyre 20 kor., zártszék 3 kor., körszék 2 kor., I. hely 1 kor. 60 fillér, II. hely 1 kor. 20 fillér, karzat 60 fillér.

Jegyek előre válthatók Schön Adolf könyvkereskedésében.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.